

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-201/20-T

Název	Základní škola a Mateřská škola, Ostrava-Poruba, Ukrajinská 19, příspěvková organizace
Sídlo	Ukrajinská 1535/19, 708 00 Ostrava-Poruba
E-mail	reditelka@specialniskola.cz
IČ	64628159
Identifikátor	600171698
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Heřmanová
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Ukrajinská 1535/19, 708 00 Ostrava-Poruba Ukrajinská 1534/15, 708 00 Ostrava-Poruba Karla Pokorného 1742/52 708 00 Ostrava-Poruba 17. listopadu 1790/5, 708 00 Ostrava-Poruba Zalužánského 1192/15 Ostrava-Vítkovice Nemocniční 742/20 Moravská Ostrava a Přívoz
Termín inspekční činnosti	4. 2. 2020 – 6. 2. 2020 a 17. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a školní družinou podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola, Ostrava-Poruba, Ukrajinská 19, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny-výdejny. Škola je zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona, zaměřuje se na vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytuje rovněž vzdělávání žákům hospitalizovaným v ostravských nemocnicích. Škola vzdělává žáky od 1. do 9. ročníku.

Vzdělávání probíhá na několika místech poskytovaného vzdělávání, škola má k dispozici pracoviště v Ostravě-Porubě, Ukrajinská 1535/19, kde je umístěno šest tříd základní školy s 53 žáky, pět oddělení školní družiny se 47 žáky a školní jídelna-výdejna. Deset tříd základní školy se 71 žáky a pět oddělení školní družiny se 33 žáky poskytují vzdělávání na odloučeném pracovišti Karla Pokorného 1742/52. Při nemocnicích škola poskytuje vzdělávání v Městské nemocnici Ostrava v jedné třídě základní školy a jedné třídě mateřské školy, ve Vítkovické nemocnici se nachází jedna třída mateřské školy, ve Fakultní nemocnici Ostrava probíhá vzdělávání ve čtyřech třídách základní školy a jedné třídě mateřské školy. Děti v rámci předškolního vzdělávání jsou také vzdělávány ve třech třídách Dětského rehabilitačního stacionáře v Ostravě-Porubě, Ukrajinská 1534/15. Celkem se k termínu inspekční činnosti ve škole vzdělávalo 27 dětí a 124 žáků. Počty dětí a žáků mají rostoucí tendenci, základní škola byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 86 % své kapacity.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává svou funkci od roku 2010, využívá přínosně svou dlouholetou pedagogickou a řídicí praxi. Její styl řízení je založen na vzájemné důvěře a spolupráci pedagogů. V procesu řízení vychází z reálně stanovené koncepce rozvoje školy. Hlavním cílem je promyšlený výchovně vzdělávací proces činnostního a praktického charakteru s důrazem na rozvoj takových psychických i fyzických předpokladů a schopností dětí a žáků, které jim umožní maximální možnou soběstačnost. Koncepční záměry se ředitelce daří naplňovat zejména v oblasti materiálních podmínek při využívání moderních didaktických pomůcek. Účinnost řízení školy ředitelka podporuje delegováním vymezených pravomocí na svého zástupce a vedoucí učitelku v mateřské škole. Funkčním poradním orgánem je pedagogická rada, v níž jsou především projednávány výsledky vzdělávání dětí a žáků. Kontrolní činnost je zajišťována hospitační činností vedením školy. U pedagogických pracovníků působících v nemocnicích je však kontrolní činnost dle předložených hospitačních záznamů realizována vedením školy v menší míře, což snižuje vyhodnocování účinnosti jejich pedagogické činnosti.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Stabilní pedagogický sbor je složen převážně ze zkušených pedagogů. Ve výchovně vzdělávacím procesu se pozitivně promítá vzdělání pedagogických pracovníků ve speciální pedagogice. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno na základě reálně zpracovaného plánu. Vychází z potřeb školy, podporuje odborný růst pedagogů a rozšiřování vědomostí v oblasti didaktiky, metodiky a speciální pedagogiky. Získané poznatky jsou vzájemně sdíleny a uplatňovány ve výuce.

Materiální a finanční podmínky školy umožňují realizaci vzdělávacích programů. Ředitelka průběžně vyhodnocuje stav materiálně-technického zázemí školy a zajišťuje jeho obnovu. Učebny i další prostory jsou účelně vybaveny moderními didaktickými pomůckami i herními doplňky jak v budovách školy, tak v nemocnicích. Škola disponuje širokou nabídkou terapií pro děti a žáky, např. smyslové vzdělávání, logopedii, stimulaci i relaxaci a pro nácvik zrakových dovedností. Důležitou podporu pro děti poskytuje skupina dětských sester a ošetřovatelek, jejichž úkolem je zajištění odborné zdravotní a ošetrovatelské péče např. polohování do vertikalizačních stojanů, Aris židlí, terapeutické krmení s využitím bukofaciální reedukace atd.

Plnění koncepčních záměrů školy účelně podporuje rozvíjení partnerských vztahů. Prioritou školy je úzká spolupráce s ošetřujícími lékaři a se zákonnými zástupci, účinně napomáhající k stanovení vhodných vzdělávacích postupů a sjednocení cílů vzdělávání dětí a žáků. Pokračuje a dál se rozvíjí přínosná kooperace se sociálními partnery, neziskovými organizacemi, nadacemi (např. Kompakt s.r.o. či Sdružením BES z.s. a dalšími), a s kmenovými školami hospitalizovaných dětí a žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací nabídka mateřské školy a přípravného stupně základní školy speciální byla rozpracována v třídních vzdělávacích programech, které byly východiskem ke zpracování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s následným využitím podpůrných opatření. Režim dne byl vhodně přizpůsoben potřebám dětí. Mimořádnou pozornost pedagogové věnují osobnostnímu rozvoji každého dítěte. Důraz je kladen na radostný prožitek z dílčího úspěchu. Hospitalované dopolední bloky se vyznačovaly pozitivní atmosférou a efektivní spoluprací učitelky s asistenty pedagoga a dětí. Vzhledem k nízkému počtu dětí ve třídách bylo zřejmé, že si všichni účastníci vzdělávacího procesu mezi sebou vybudovali velmi úzký vztah založený na empatickém a přátelském přístupu. Optimismus a dobrá nálada se pozitivně promítaly do všech probíhajících aktivit. S ohledem na specifické vzdělávací potřeby dětí učitelky citlivě sledovaly jejich aktuální možnosti a stávající míru soustředěnosti. Vzdělávání vycházelo z velmi pečlivé a promyšlené přípravy všech pedagogických pracovníků a vynikající znalosti diagnóz a potřeb jednotlivých dětí. Vzdělávací bloky, naplněné prací s piktogramy, fotografiemi, čichovými a hmatovými stimuly, výtvarnými nebo hudebními prvky, byly efektivně a dynamicky střídány s prvky relaxace. Organizační podmínky akceptují a reflektují zvýšenou míru unavitelnosti dětí. V rámci vzdělávání uplatňují pedagogové i některé metody pedagogické rehabilitace v konceptu bazální stimulace. Jedná se zejména o relaxační techniky, polohování, rozvíjení motoriky ruky, nácvik úchopů apod. Do vzdělávání učitelky zařazují i různé podpůrné terapie (arteterapie, dramaterapie apod.).

Vzdělávání na dětských odděleních nemocnic probíhalo individuálně. Učitelky pracovaly s dětmi přímo u lůžka a v prostorách vyčleněných pro vzdělávání, pokud to jejich zdravotní stav umožňoval. Na žádost zdravotnického personálu navštěvovala učitelka děti i na různých odděleních. Hlavním cílem tohoto vzdělávání bylo alespoň částečné zajištění psychické pohody dětí (pacientů) a tím přispět k jejich rychlému uzdravení.

V hospitalovaných hodinách základní školy se střídaly společné činnosti ve třídě, podpůrné terapie a speciálně pedagogická péče. Při vzdělávání převládaly pozitivní vzájemné vztahy mezi vyučujícími a žáky. Průběh vyučovacích hodin učitelé dobře promýšleli, pro pochopení učiva využívali řadu názorných pomůcek. Kvalita výuky ve všech třídách byla příznivě ovlivněna kvalifikovaností pedagogických pracovníků a dobrou znalostí speciálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků. Z forem práce se v hodinách nejčastěji využívala

individualizovaná výuka. Při vzdělávání byla uplatňována diferenciací rozsahu učiva, které odpovídalo nárokům na žáky různých ročníků zařazených v jedné třídě a jejich vzdělávacím možnostem. Vzhledem k žákům s poruchou autistického spektra bylo velmi dobře a systematicky pracováno s vizualizací a strukturou času. Pedagogové tak účinně podporovali možnost žáků lépe a samostatně se orientovat v prostoru a čase. Velmi přínosná byla činnost asistentů pedagoga, a to především při plnění diferencovaně zadaných úkolů. Výrazným pozitivem při vzdělávání byl mimořádně vstřícný a citlivý přístup všech pedagogů k žákům. Velmi dobře se dařilo tlumit a eliminovat jejich občasně nevhodné projevy a posilovat u nich základy sebeobsluhy k dosažení maximální možné míry samostatnosti. Ve většině případů pedagogové poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu o jejich momentálních výkonech a úspěšnosti i projevech chování. Při hodnocení byli objektivní, zaměřovali se na pozitivní hodnocení, které žáky stimulovalo pro plnění dalších úkolů i běžných činností.

V ranním komunikativním kruhu se pedagogové zaměřovali na rozvíjení kognitivních a verbálních schopností, porozumění řeči a respektování pokynů dospělých, orientaci žáků v časovém uspořádání dne a týdne a ve vlastním režimu činností. Žáci byli vedeni k uvědomování si osob ve svém bezprostředním okolí, k vzájemnému pozdravu a k navazování pozitivních vztahů s ostatními žáky a pedagogy ve třídě. Při všech aktivitách měli žáci možnost poznávat a uvědomovat si všemi smysly okolní realitu. Bylo využíváno metod řízeného rozhovoru, umístování a třídění obrázků i předmětů, poslechu říkadel a zpěvu s hrou na tělo a rytmické hudební nástroje. Součástí ranního kruhu byla smyslová výchova. V denním režimu bylo vhodně využíváno rituálů, které jsou zejména pro děti a žáky s poruchou autistického spektra velmi důležité.

Vzdělávání žáků při nemocnicích bylo uskutečňováno po konzultaci s lékařem u lůžka i v učebně. Bylo individuálně orientováno zejména na soustředění, rozvoj jemné motoriky, český jazyk i podporu čtenářské a matematické gramotnosti realizované zábavnou formou. Také tematické zaměření jednotlivých hodin odpovídalo vzdělávacímu obsahu uvedenému ve školních vzdělávacích programech. Žáci byli průběžně slovně hodnoceni.

Při vzdělávání žáků ve školní družině byly vhodně zařazeny odpočinkové a zájmové činnosti s cílem poskytnout žákům zejména prostor pro relaxaci, ale rovněž je vést k vhodnému využití volného času. Vychovatelky žákům volily aktivity podle momentálních potřeb, poskytovaly jim dostatek příležitostí k seberealizaci, s důrazem na jejich možnosti a schopnosti. K dispozici bylo dostatečné množství speciálně pedagogických her a hraček. Vhodným doplněním činnosti školní družiny jsou kroužky s rozmanitým zaměřením (např. keramika, jóga či sportovní hry), které účelně podporují rozvoj žákovských dovedností a sociálních vazeb.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola průběžně sledovala a vyhodnocovala úspěšnost svého působení v oblasti sociální i vzdělávací. Pomocí podrobně vedených speciálně pedagogických diagnostik a hodnotících listů byly učitelkami velmi přehledně monitorovány a zmapovány individuální pokroky dětí. Poradenské služby byly zajišťovány na kvalitní úrovni. Pedagogové pomáhají zákonným zástupcům řešit složité životní situace, orientovat se v problematice výchovy a vzdělávání dětí s autismem, těžkými a kombinovanými vadami. Evaluační činnost výsledků předškolního vzdělávání vychází i ze zvláštností mateřské školy při nemocnici, podle sdělení učitelek probíhá pouze ústní formou z důvodu krátké doby vzdělávání dítěte v průběhu jeho hospitalizace.

Pedagogové zjišťují výsledky základního vzdělávání žáků vlastními evaluačními nástroji. Zaměřují se na prevenci školního neúspěchu žáků, přistupují k žákům individuálně a hodnotí pokrok každého jednotlivce, zejména v oblasti získávání jejich sociálních dovedností a uplatnění v praktickém životě. Škola pravidelně sděluje vzdělávací výsledky žákům i jejich zákonným zástupcům do žákovských knížek, vyhodnocuje dílčí zlepšení, eviduje stagnaci nebo i případný vzdělávací regres žáků v jednotlivých oblastech vzdělávání. Výsledky vzdělávání žáků jsou převážně příznivé, odpovídají jejich možnostem a schopnostem vzhledem k míře postižení. Ve školním roce 2018/2019 neprospěli čtyři žáci, zejména z důvodu zdravotních komplikací. Docházka žáků je zcela bezproblémová. Úspěšnost žáků v nemocničních zařízeních je sledována po celou dobu jejich léčebného pobytu. U hospitalizovaných žáků učitelé nejprve zjišťují vstupní stav jejich vědomostí a kompetencí ve vyučovaných předmětech, na který se snaží navázat. Při posuzování úrovně dosažených výsledků je zohledňována délka školní absence a možnosti vzhledem ke zdravotnímu stavu. Po skončení hospitalizace učitelé zasílají kmenové škole zprávu o výuce a hodnocení žáka za uplynulé období.

Všichni pedagogové poskytují odbornou podporu žákům v rámci doporučení školského poradenského zařízení, přehledně nastavenými portfolií, u některých žáků individuálními vzdělávacími plány a dalšími, pro žáky přínosnými postupy, jako jsou terapie, snoezelen či pohybové a sportovní aktivity. Školní poradenské pracoviště je efektivně zastoupeno výchovnou poradkyní, metodičkou prevence a školními speciálními pedagogy, kteří poskytují účinnou podporu všem aktérům vzdělávacího procesu. V rámci kariérového poradenství výchovná poradkyně každoročně realizuje na začátku školního roku schůzky pro zákonné zástupce, při kterých poskytuje potřebné informace o dalších možnostech vzdělávání žáků na odborných učilištích, o využití sociálních služeb nebo o termínech dnů otevřených dveří škol. V rámci prevence zajišťuje preventivní programy pro žáky zaměřené např. na posílení individuálních a sociálních kompetencí, protidrogovou prevenci či šikanu.

Závěry

Vývoj školy

- Škola si od poslední inspekční činnosti udržuje kvalitní úroveň vzdělávání i řízení organizace. Průběžně se zlepšují materiální podmínky vzdělávání a dochází k nárůstu počtu dětí a žáků.

Silné stránky

- Příznivá atmosféra školy a sociální klima ve všech třídách, vstřícný pedagogický styl i empatický projev zaměstnanců školy podporují sociální a osobnostní rozvoj dětí a žáků.
- Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami má kvalitní odbornou úroveň, která je velmi dobře doplňována partnerskou spoluprací.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vedení školy věnuje menší pozornost metodické a hodnotící činnosti vzhledem k pedagogům působícím v nemocnicích, čímž nedochází k systematickému vyhodnocování účinnosti realizované výuky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Realizovat ve vyšší míře hospitační činnost u pedagogických pracovníků působících v nemocnicích s následným vyhodnocováním účinnosti realizované výuky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ze dne 1. 9. 2017
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ze dne 1. 9. 2016 včetně dodatků
3. Školní vzdělávací program pro základní školu praktickou ze dne 1. 9. 2007 včetně dodatků
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu ze dne 1. 9. 2016
5. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2018
6. Školní řád mateřské školy s platností od 1. 9. 2019
7. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2018
8. Vnitřní řád školní jídelny-výdejny s účinností od 1. 9. 2019
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2019/2020
10. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2019/2020 (vybraný vzorek)
11. Organizace školy 2019/2020 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměry)
12. Vzorek školní matriky mateřské školy, základní školy a školní družiny vedené ve školním roce 2019/2020
13. Vzorek dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Daniel Jakubek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Daniel Jakubek v. r.

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová v. r.

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka

Bc. Martina Slischková v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ing. Alena Ledabylová v. r.

V Ostravě 24. 2. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Heřmanová,
ředitelka školy

Mgr. Jana Heřmanová v. r.

V Ostravě 2. 3. 2020